

اثر رفتار اخلاقی بر موفقیت با نقش تعدیل گر صبر در ورزشکاران

جهانگیر آقایی^۱، دکتر محمد نیک روان^{۲*}، دکتر رضا صابونچی^۲

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی، واحد بروجرد، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، ایران.

۲. گروه تربیت بدنی، واحد بروجرد، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، ایران.

(تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۵/۲۵، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۷/۲۴)

چکیده

زمینه: رعایت اصول اخلاقی در ورزش نیازمند تلاش، داشتن شخصیت قوی، آگاهی و شناخت از اصول اخلاقی، درک صحیح از موقعیت و فرصت ها، ایمان قلبی و احترام به هنجارهای اجتماعی است. با توجه به این مهم، هدف از پژوهش حاضر بررسی اثر رفتار اخلاقی بر موفقیت در ورزش با توجه به نقش تعدیل گر صبر در میان ورزشکاران رشته دوومیدانی بود.

روش: طرح پژوهش حاضر از نوع توصیفی-همبستگی بود. جامعه پژوهش حاضر کلیه ی ورزشکاران دوومیدانی کار نخبه کشور بود که از میان آنها، تعداد ۳۳۰ نفر به روش نمونه گیری تصادفی به عنوان گروه نمونه انتخاب شدند. ابزار تحلیل پرسش نامه های مقیاس رفتار اخلاقی و صبر و موفقیت در ورزش بود. در نهایت داده ها با روش معادلات ساختاری در نرم افزار Amoss مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: نتایج این پژوهش نشان می دهد که رفتار اخلاقی (۵/۳۶) و صبر (۵/۲۸) بر موفقیت در ورزش در بین دوومیدانی کاران اثر مثبت و معنی داری دارند و هر اندازه رفتار اخلاقی و صبر بالا رود میزان موفقیت در ورزش نیز افزایش می یابد. (۰/۶۱) و همچنین نتایج نشان داد که متغیر صبر رابطه ی بین رفتار اخلاقی و موفقیت در ورزش را تعدیل می کند.

نتیجه گیری: با تقویت صبر و رفتار اخلاقی، موفقیت در ورزش را به منظور دستیابی به هدف در ورزشکاران نخبه افزایش داد. و به روان شناسان ورزشی و مربیان و متخصصان امر ورزش و ورزشکاران توصیه می شود که به منظور افزایش موفقیت از راهبردهای رفتار اخلاقی و صبر استفاده کنند.

کلیدواژگان: رفتار اخلاقی، صبر، موفقیت در ورزش، دوومیدانی کاران نخبه

سر آغاز

عملکرد^۱ و موفقیت ورزشی^۲ تا حدود زیادی تحت تاثیر عوامل استرس زای معمول ورزشی؛ مانند ارتکاب یک خطای روانی یا بدنی، تحمل درد و ناراحتی، مشاهده تقلب یا موفقیت رقیب، دریافت جریمه از سوی داور و توبیخ از طرف مربی، قرار می گیرد (۱). یافته های پژوهشی نشان داده اند که ناتوانی در مقابله موثر با استرس ورزشی برای عملکرد و رضایت شخصی^۳ ورزشکار زیان بخش است. یکی از مدل های نظری در مطالعه شیوه های مقابله با استرس ورزشی^۴، رویکرد روان شناسی مثبت^۵ است. دستور کار اصلی این رویکرد، بررسی و شناخت توانمندی ها، نقاط قوت، استعدادها و محاسن افراد است. رفتار اخلاقی^۶ و صبر، از مفاهیم و سازه های بهنجار مورد توجه و مطالعه روان شناسی مثبت هستند. یکی از چالش های مهم در علوم ورزشی، شناسایی عوامل تاثیر گذار در اکتساب و حفظ موفقیت ورزشی است. موفقیت ورزشی، فرآیند یادگیری^۷ فعالی است که در اثر تمرین هدفمند

و بهبود مهارت های ضروری برای رسیدن به سطح بالای عملکرد ورزشی و پیروزی به دست می آید (۲). عملکرد مطلوب^۸ در ورزش حاصل ترکیبی از توانایی های فنی (تکنیکی و تاکتیکی)، جسمانی (قدرت، سرعت و غیره) و روانی (تمرکز^۹، اعتماد به نفس^{۱۰} مهار اضطراب و غیره) و اخلاقی (شجاعت^{۱۱}، نترسی، استقامت^{۱۲}، صبر و غیره) است. فقدان هر کدام از موارد گفته شده مانع عملکرد مطلوب ورزشکاران می شود (۳). ورزشکاران برای رسیدن به اوج عملکرد ورزشی از مهارت های شناختی^{۱۳}، رفتاری، اخلاقی و راهبردهایی مانند برنامه های رقابتی توسعه یافته، مهارت های مقابله ای^{۱۴}، کنترل افکار و هیجان، مدیریت انگیزگی و تمرکز مجدد استفاده می کنند (۴). شواهد حاکی از آن است که ورزشکاران موفق دارای مهارت های ذهنی مانند تعهد، انگیزش، تمرکز، اعتماد به نفس، تصویرسازی، تنظیم اهداف، خودگویی مثبت، کنترل اضطراب، و توانایی مقابله با مشکلات (صبر) هستند (۵).

نویسنده مسئول: نشانی الکترونیکی: mohammadnikravan29@gmail.com

استقامت در راه حق دلالت دارد (۶). پژوهش های مختلفی در مورد صبر و کارکردهای آن صورت گرفته است به عنوان مثال، اهمیت و فایده ی این سازه ی دینی - اخلاقی - روان شناختی در کاهش اضطراب و افسردگی (۸)، کاهش پرخاشگری و انتخاب راهبردهای مقابله ای (۸) در برخی پژوهش ها به تایید رسیده است. هم چنین، برخی پژوهشگران نشان داد که میان افراد افسرده، مضطرب و بهنجار از نظر مولفه های صبر تفاوت معنی داری وجود دارد (۹). پژوهش حق جو نیز نشان دادند که صبر، توانایی پیش بینی افکار خودکشی را دارد (۸). بر طبق پژوهش برخی دیگر از محققان، مولفه صبر با راهبرد مقابله ای ارزیابی مجدد رابطه مثبت معنی دار و با راهبرد مقابله ای فرار - اجتناب رابطه ی منفی معنی دار دارد. هم چنین، مولفه های شکیبایی و رضایت پیش بینی کننده ی منفی راهبردهای مقابله ای بودند (۱۰). نقش صبر در پیش بینی رضایت زناشویی (۴)، سلامت عمومی (۱۱) و تعالی معنوی (۱۲) نیز مورد بررسی قرار گرفته است.

بنابر آنچه گفته شد و اهمیت مولفه های اخلاقی در ورزش تحقیق حاضر با هدف بررسی اثر رفتار اخلاقی بر موفقیت در ورزش با توجه به نقش تعدیل گر صبر در میان ورزشکاران رشته دوومیدانی شکل گرفت. شاید این تحقیق بتواند در برنامه ریزی، هدف گذاری، تعیین ساختار سازمانی مناسب، سازمان های ذیربط و مسئول را یاری کند. همچنین دست اندرکاران فرهنگی - ورزشی کشور را به راهکارهایی هدایت کند که سرمایه گذاری در آنها موجب بهره وری بیشتری شود.

روش

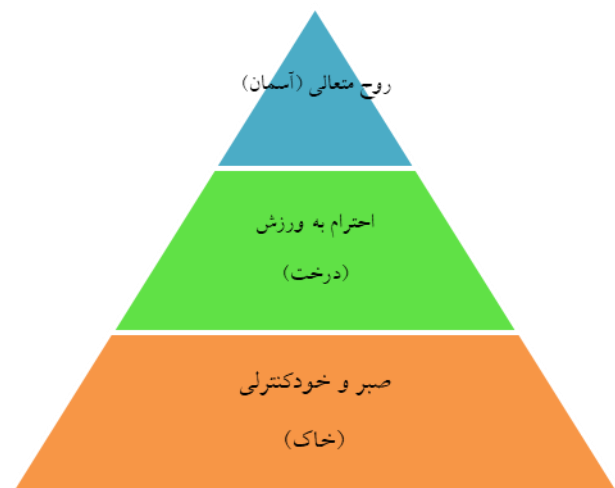
روش پژوهش توصیفی است چرا که متغیرهای تحقیق مورد شناسایی و سپس بدون هیچ گونه دخالت یا استنتاج ذهنی توصیف می شود. همچنین پژوهش حاضر در زمره پژوهش های همبستگی و از نوع تحقیقات کاربردی است.

جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه دوومیدانی کاران نخبه در سطح کشور بودند که تعداد ۳۳۰ نفر (۱۲۰ آقا و ۱۱۰ خانم) از آنها به روش نمونه گیری تصادفی با توجه به جدول مورگان و کرجسی به عنوان گروه نمونه انتخاب شدند.

آزمودنی ها با تکمیل پرسشنامه های رفتار اخلاقی، صبر و موفقیت در ورزش در این پژوهش شرکت نمودند.

مقیاس رفتار اخلاقی یک پرسشنامه محقق ساخته است. در این مقیاس رفتار اخلاقی در قالب ۵۳ گویه در سه حیطه شناختی (۱۳ سؤال)، حیطه عاطفی (۱۳ سؤال) و حیطه رفتاری (۲۷ سؤال)، با نمره گذاری لیکرت آورده شده اند. برای تعیین روایی و پایایی این مقیاس تعداد ۳۰ پرسشنامه توزیع گردید و نتایج تحلیل عاملی وجود ۳ عامل (شناختی، عاطفی و رفتاری) را مورد تأیید قراردادده که در این میان ضرایب آلفای کرونباخ برای مولفه شناختی (۰/۸۴)، عاطفی (۰/۷۶) و رفتاری (۰/۹۲) محاسبه شده است. هم چنین، ضریب آلفای کرونباخ کل (۰/۹۵) به دست آمده است.

ورزش امروزه به عنوان یک تجارت بزرگ و بین المللی ناگزیر از بکارگیری فنون مدیریت علمی و حرفه ای است. در مسابقات، فراسوی سود تجاری، ارزش اقتصادی و تلاشی که برای اثبات شایستگی های شخصی ملی و بین المللی وجود دارند، فشار و استرس بازیکنان (والیته مربیان، مدیران و صاحبان باشگاه ها و تماشاگران) به نقطه اوج می رسد. برای مدیریت علمی و حرفه ای ورزش، شناسایی عوامل روان شناختی تاثیر گذار بر رفتار و موفقیت ورزشی ضروری به شمار می رود. ویژگی های روانشناختی ورزشکاران، شامل ویژگی های شخصیتی، مهارت های روانی - حرکتی، خصوصیات اخلاقی، سبک های مقابله و کمال گرایی ۱۵ در سطوح متفاوت موفقیت ورزشی و ... هستند. یکی از این عواملی که هم می تواند در دسته خصوصیات اخلاقی و هم در سبک های مقابله و کمال گرایی دسته بندی گردد، صبر است (۶). اهمیت این مولفه در کسب موفقیت های ورزشی باعث شده در مدل شایستگی های پهلوانی در ورزش بر مولفه صبر و خود کنترلی تأکید فراوان شود و در برخی تحقیقات آن را به عنوان بستر اصلی موفقیت در ورزش محسوب کنند. (نگاره ۱)

نگاره ۱: مدل شایستگی های پهلوانی در ورزش (۷)

صبر فضیلتی اخلاقی است و به استقامت، شکیبایی، خویشتن داری و متعالی شدن فرد در موقعیت هایی اشاره دارد که برای او دشوار و ناخوشایند است (۵). در این تعریف، صبر فرآیند فعالانه ای است که موجب می شود فرد در مواجهه با موقعیت های دشوار و گاه غیر قابل تغییر ناله و شکایت نکرده و بردباری ورزد؛ هم چنین، در انجام امور و فعالیت ها پایداری و ثبات داشته و در مقابل خواسته ها و امیال درونی خویشتن داری نماید و سختی ها و ناملایمات را وسیله ای برای رسیدن به تعالی قرار دهد. اهمیت صبر به عنوان یک فضیلت اخلاقی به حدی است که گاه برابر با ایمان فرض شده و در بیش از هفتاد آیه قرآن کریم مطرح شده است. مفهوم صبر در قرآن بر معانی متعددی مانند شکیبایی در هنگام مصیبت، پایداری در عبادت و اطاعت خداوند، استقامت در ترک گناه، سازگاری در مناسبات انسانی، عجله نکردن در رفتار و گفتار، شکیبایی در دستیابی به معرفت، شکیبایی در دستیابی به حقیقت و

های معادلات ساختاری را که دارای چندین متغیر بوده و اثرات مستقیم و غیرمستقیم و تعاملی را شامل می شود، مورد تجزیه و تحلیل قرار می دهد.

یافته‌ها

مطابق با جدول شماره ۱ می توان گفت که ضریب مسیر بین رفتار اخلاقی و موفقیت در ورزش و همچنین صبر و موفقیت در ورزش در بین دوومیدانی کاران نخبه به ترتیب برابر با ۰/۶۹ و ۰/۳۶ می باشد همچنین مقدار آماری (ضریب معناداری) برای این دو متغیرها به ترتیب برابر با ۵/۳۶۱ و ۵/۲۸ می باشد و چون این مقادیر بیشتر از ۱/۹۶± است لذا فرضیات تحقیق تایید می شود. به عبارتی رفتار اخلاقی بر موفقیت در ورزش و همچنین صبر بر موفقیت در ورزش در بین دوومیدانی کاران نخبه اثر مثبت و معنی داری دارد. و هر اندازه رفتار اخلاقی و صبر بالا رود میزان موفقیت در ورزش نیز افزایش می یابد. همچنین باید خاطر نشان کرد دو متغیر رفتار اخلاقی و صبر حدود ۰/۶۱ از تغییرات موفقیت در ورزش در بین دوومیدانی کاران نخبه را پیش بینی می کنند.

جدول ۱: نتایج خروجی مدل در خصوص تاثیر رفتار اخلاقی و صبر بر موفقیت در ورزش

نتیجه	t-value	ضریب مسیر (β)	متغیر	
			متغیر پیش بین	متغیر ملاک
تایید	۵/۳۶۱	۰/۶۹	رفتار اخلاقی	موفقیت در ورزش
تایید	۵/۲۸۳	۰/۳۶	صبر	موفقیت در ورزش

*ملاک تایید عامل ها بالاتر بودن t-Statistic از (±۱/۹۶) می باشد.

تعدیل کنندگی صبر در رابطه بین متغیرهای رفتار اخلاقی و موفقیت ورزشی دوومیدانی کاران نخبه با توجه به نتایج جدول ۲ می توان گفت: متغیر صبر رابطه ی بین رفتار اخلاقی و موفقیت در ورزش را تعدیل می کند (Z-score = -۲/۱۸).

مقیاس صبر به وسیله ی برخی محققان (۱۳) با استناد به مولفه های قرآنی و روایتی صبر تهیه شده است. در این مقیاس عبارت هایی مثبت و منفی در قالب ۲۵ گویه ، با نمره گذاری لیکرت آورده شده اند. برای تعیین روایی و پایایی این مقیاس ، از روش تحلیل عاملی با استفاده از مولفه های اصلی همراه با چرخش واریماکس استفاده شده است. نتایج تحلیل عاملی وجود ۵ عامل (متعالی شدن، شکیبایی، رضایت، استقامت و درنگ) را مورد تأیید قرار داده که در این میان ضرایب آلفای کرونباخ برای مولفه های متعالی شدن با ۸ گویه (۰/۸۴)، شکیبایی با ۷ گویه (۰/۶۷)، رضایت با ۴ گویه (۰/۶۰)، استقامت با ۳ گویه (۰/۶۱) و درنگ با ۳ گویه (۰/۶۸) محاسبه شده است. هم چنین، ضریب آلفای کرونباخ کل (۰/۸۶) به دست آمده است.

مقیاس موفقیت ورزشی: این ابزار یک پرسشنامه ۱۶ سوالی است که میزان موفقیت ورزشی آزمودنی را در مقیاس ۵ درجه ای لیکرت ارزیابی می کند. ضریب آلفای کرونباخ مقیاس موفقیت ورزشی ۰/۹۷ گزارش شده است (۶).

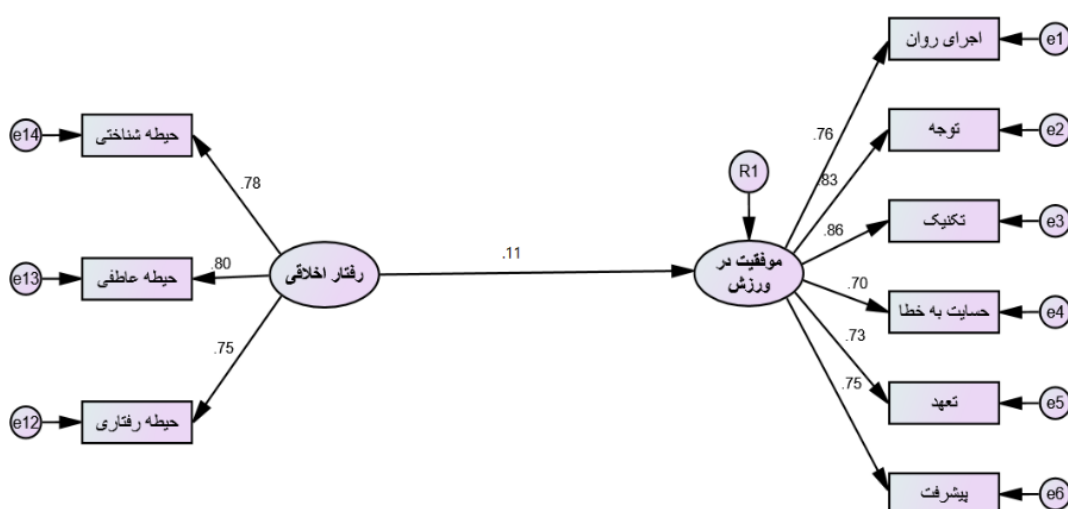
به منظور تجزیه و تحلیل داده ها ، از شاخص های آمار توصیفی و آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است. جهت تجزیه و تحلیل روابط بین متغیرها از مدل معادلات ساختاری استفاده شده است. نرم افزار مورد استفاده در این پژوهش Amoss است. این نرم افزار مدل

مطابق با جدول شماره ۲، می توان گفت که ضرایب مسیر بین رفتار اخلاقی و موفقیت در ورزش برابر با ۰/۱۰۵ می باشد وقتی که میزان صبر پایین است متغیر رفتار اخلاقی بر موفقیت در ورزش تاثیر معنی داری ندارد. ولی ضرایب مسیر بین رفتار اخلاقی و موفقیت در ورزش برابر با ۰/۷۳۶ می باشد وقتی که میزان صبر بالا است متغیر رفتار اخلاقی بر موفقیت در ورزش تاثیر معنی داری دارد. در خصوص نقش

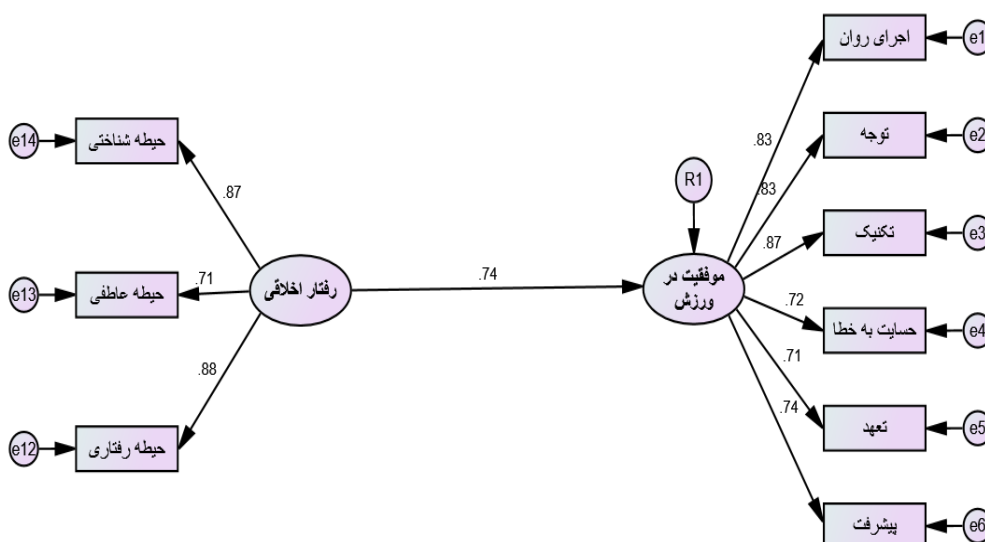
جدول ۲: نتایج اثر تعدیل کنندگی صبر بین متغیرهای (رفتار اخلاقی) و موفقیت در ورزش

	z-score	اعتماد بالا		اعتماد پایین	
		Estimate	P	Estimate	P
رفتار اخلاقی	** - ۲/۱۸۵	۰/۷۳۶	***	۰/۱۵	<---

موفقیت در ورزش

نگاره ۲: مدل ساختاری در حالت ضرایب استاندارد (صبر پایین)

نگاره ۳: مدل ساختاری در حالت ضرایب استاندارد (صبر بالا)

نشان کرد دو متغیر رفتار اخلاقی و صبر حدود ۶۱٪ از تغییرات موفقیت در ورزش در بین دو میدانی کاران نخبه را پیش بینی می کنند. در ایران مطالعه ای که رابطه رفتار اخلاقی با موفقیت در ورزش را با در نظر گرفتن نقش میانجی صبر صورت گرفته باشد، انجام نشده است؛ اما پژوهش های زیادی بصورت مجزا در هر کدام از متغیرها صورت گرفته است که به بررسی برخی از آنها می پردازیم. در زمینه رفتار اخلاقی در بررسی پژوهشی با عنوان "پیش بینی رضایت شغلی کارمندان بر اساس رفتار اخلاقی مدیران ادارات ورزش و امور جوانان استان کرمانشاه" به این نتیجه رسیدند که در وهله اول، نکته حائز

بحث

نتایج پژوهش مبین این است که رفتار اخلاقی و صبر به طور مستقیم بر روی موفقیت در ورزش رابطه مستقیم دارند. یعنی این دو متغیر در افزایش موفقیت در ورزش نقش موثری ایفا می نمایند. همچنین نتایج نشان داد که رفتار اخلاقی به طور مثبتی با صبر رابطه دارد؛ و در نهایت نقش میانجی صبر بر روی رابطه بین رفتار اخلاقی و موفقیت در ورزش به اثبات رسید. در واقع نتایج پژوهش نشان می دهد که تقریباً نیمی از اثرات کل متغیر رفتار اخلاقی بر موفقیت در ورزش از طریق غیر مستقیم توسط متغیر میانجی صبر تبیین می شود. همچنین باید خاطر

نتایج این پژوهش نشان داد که مولفه های رفتار اخلاقی و صبر نیز توانایی پیش بینی موفقیت در ورزش را دارند. بر این اساس از میان مولفه های صبر: متعالی شدن، رضایت و استقامت از عوامل مهم پیش بینی کننده موفقیت در ورزش بودند. که در برخی پژوهشها این سه مولفه از مولفه های مهم پیش بینی کننده ی ناامیدی و خرده مقیاس های آن بودند (۵). بنابراین نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش این محققان هم سو می باشد. همان گونه که در بالا اشاره شد، مولفه متعالی شدن توانست مولفه موفقیت در ورزش را تعدیل کند. به عبارت دیگر، متعالی شدن یا تحمل سختی ها و صبور بودن در مصائب و ناملایمات جهت دستیابی به هدف و رسیدن به قرب الهی و رشد معنوی با باور فرد در مورد امکان ایجاد راه ها و نقشه هایی برای رسیدن به هدف همراه است. و همین باور سبب ایجاد انگیزش و امید است و می تواند به عنوان موتور محرک جهت دهی افراد به سمت هدف عمل کند. بر طبق نتایج این پژوهش، افرادی که نمره بالاتری در مولفه رضایت صبر کسب کرده اند به موفقیت در ورزش امیدوارترند. این گونه افراد بر این باورند که می توانند برای رسیدن به اهداف خود راه هایی پیدا کنند و برای یافتن این راه ها جدیت به خرج می دهند. بدیهی است که در راه رسیدن به اهداف در برخی از موارد موانعی وجود دارد که امکان هموار کردن آن ها میسر نیست، لذا پذیرش وضع موجود باعث می شود فرد نیروی انگیزشی خود را صرف موارد قابل تغییر کند و به طراحی گذرگاه هایی برای رسیدن به هدف بپردازد؛ در حالی که نارضایتی از وضع موجود باعث ناامیدی از بهبود شرایط و در نتیجه از بین رفتن نیروی انگیزشی برای رسیدن به هدف می شود. به عبارت دیگر، پذیرش موانع حل نشدنی راهکاری برای مواجهه با این موانع است. بنابراین، می توان این گونه نتیجه گیری کرد که رضایت و پذیرش به عنوان مولفه های صبر به صورت تامل و درنگی جهت کاهش فشارها و یافتن راهکارها و فرصت های جدید عمل می کنند. و در نهایت به موفقیت در کار و ورزش منجر می گردد. مولفه صبر نیز از جمله مولفه های مهم در پیش بینی موفقیت در ورزش محسوب می شود در تبیین این یافته می توان این گونه نتیجه گیری کرد که افرادی که در راه رسیدن به هدف از خود پایداری و صبوری نشان می دهند و در کار و فعالیت مداومت دارند همیشه راه های دستیابی به هدف را در ذهن خود ترسیم کرده و به دنبال رسیدن به اهداف خود از طریق کاربست این راه ها هستند و با توجه به مداومتی که دارند، حتی در صورت برخورد با موانع، در پی ترسیم راه های جدید برای رسیدن به هدف خواهند بود. امروزه مشخص شده است که پایداری و استقامت به معنای ثبات در انجام امور و مداومت در کار و فعالیت، یکی از مهم ترین عوامل انگیزشی برای دستیابی به اهداف است (۲۰). کلیه ی مدل های روان شناسی به خصوص مدل هایی که از اسنادها صحبت می کنند، پایداری و استقامت را از جمله مهم ترین عوامل موفقیت محسوب می کنند. با توجه به نتایج این پژوهش می توان اظهار داشت که تقویت ارزش های شناختی و اخلاقی و متعاقب آن ارائه رفتار اخلاقی متناسب مبتنی بر مولفه های صبر در افزایش موفقیت در ورزش موثر خواهد بود. به

اهمیت در اجرای رفتار اخلاقی، این است که مدیران باید خود به این اصول احترام بگذارند و آنها را در رفتار خود تجلی دهند. بنابراین، اگر اخلاقیات در سازمان حاکم باشد می توان انتظار داشت که رضایت شغلی و متعاقب آن موفقیت سازمانی در حوزه مدیریت ورزش تضمین شود (۱۴). محققان در پژوهشی با عنوان "ارائه الگوی توسعه اخلاق حرفه ای در سازمان های ورزشی" به این نتیجه رسیدند که بهره گیری از کارکنان متخصص و تحصیل کرده؛ برنامه ریزی و اجرای دوره های آموزشی و باز آموزی در خصوص معیارهای اخلاق حرفه ای، ارتقاء ظرفیت اعتقادی کارکنان و مدیران، و نیز کنترل و جهت دهی در سرمایه های مالی سرگردان و هنگفت؛ از مهمترین شاخص های توسعه اخلاق حرفه ای در سازمان های ورزشی هستند (۱۵). در پژوهشی با عنوان "طراحی مدل رفتار اخلاقی کارکنان با تاکید بر نقش ارزشهای اخلاقی سازمان" به این نتیجه رسیدند که هدف تدوین ارزشهای اخلاقی در سازمان بروز رفتار اخلاقی کارکنان سازمانی است؛ بروز رفتار اخلاقی زمانی صورت می پذیرد که ارزشهای اخلاقی بتوانند موانع رفتار اخلاقی در سازمان را از بین ببرند. ارزشهای اخلاقی سازمان می توانند از طریق ایجاد عدالت سازمانی، رضایت شغلی و تعهد سازمانی منجر به رفتار اخلاقی کارکنان شوند (۱۶). اما محققان در پژوهش خود تحت عنوان "توسعه شناختی و روانی- حرکتی رفتار اخلاقی در ورزش قهرمانی کشور" به این نتیجه رسیدند که آشنا کردن قهرمانان به نتایج خوب رفتار اخلاقی، تبلیغ از طریق مطبوعات و رسانه ها، حضور روانشناس در کنار تیم های ورزشی و فرآیند عادلانه انتخاب بازیکنان تیم های ملی در اولویت مولفه های شناختی و روانی- حرکتی قرار دارند (۱۷). در زمینه صبر محققان در پژوهشی با عنوان "بررسی نقش صبر در سلامت روان با توجه به آیات و روایات" به این نتیجه رسیدند که از جایی که خداوند با دو ودیعه ی الهی (اختیار و قدرت تفکر) انسان را مکلف کرده است بنابراین برای نیل به اهداف خود نیاز به نیروی شگرفی دارد که از آن به صبر یاد می شود. با توجه به این که سلامت روان در کنار سلامت جسم اهمیت بسزایی دارد، صبر به عنوان یکی از راه های سلامت روان در قرآن مورد تاکید است. در روان شناسی نیز، با بکار بردن تعابیر مختلف از آن به عنوان یکی از راه های درمان آسیب های روانی یاد شده است (۱۸). همچنین در پژوهشی تحت عنوان "بررسی رابطه هوش معنوی با صبر و استرس ادراک شده در دانشجویان" محققان به این نتیجه رسیدند که بین هوش معنوی و صبر، رابطه مثبت معنی داری وجود دارد، یعنی با هوش معنوی، میزان صبر بیشتری پیش بینی می شود (۱۹). در تحقیقی دیگر تحت عنوان "نقش صبر به عنوان یک فضیلت اخلاقی و شخصیت در پیش بینی ناامیدی دانشجویان" محققان به این نتیجه رسیدند که عوامل شخصیتی از جمله مولفه های اخلاقی شخصیت مانند وظیفه گرایی یا وجدان و مولفه های صبر متغیرهای مهمی در پیش بینی ناامیدی هستند (۵).

موضوعات اخلاقی همچون؛ سرقت ادبی، رضایت آگاهانه؛ انتشار چندگانه و ... در پژوهش حاضر مورد توجه قرار گرفته‌اند.

واژه نامه

1. Performance	عملکرد
2. Sports success	موفقیت ورزشی
3. Job satisfaction	رضایت شغلی
4. Sport stress	استرس ورزشی
5. Positive psychology	روانشناسی مثبت
6. Ethical behavior	رفتار اخلاقی
7. Learning process	فرایند یادگیری
8. Optimal performance	عملکرد مطلوب
9. Concentration	تمرکز
10. Self-esteem	اعتماد به نفس
11. Courage	شجاعت
12. Endurance	استقامت
13. Cognitive skills	مهارت‌های شناختی
14. Coping skills	مهارت‌های مقابله ای
15. Perfectionism	کمالگرایی

References

- Anshel MH, Williams LRT, Williams SM. (2000). Coping style following acute stress in competitive sport. *The Journal of Social Psychology*; 140: 751-773.
- Yaghoobi A, Abdolahi Moghadam M. (2016). Investigating the relationship between moral reasoning and moral behavior in adolescents mediated by social cognition theory. *Journal of School Psychology*; 5(2):183-192 (In Persian).
- Vaez Mousavi M, Mousavi A. (2014). Effective factors in sport achievement based on related theories and models. *Sport Psychology Studies*; 10:25-50. (In Persian).
- Salimi M. (2016). Designing a pattern for development professional ethics of sports organization. *Ethics in Science and Technology*; 12(1):1-13. (In Persian).
- Khormaei F, Farmani A, Soltani E. (2014). Investigating the prediction role of patience as a moral construct and personality characteristics in the hopelessness of university students. *Med Ethics*; 7(28): 167- 99. (In Persian).
- Farmani A, Khormaei F, Dokuhaki N. (2014). Investigating the role of patience and its components in predicting marital satisfaction among parents of elementary school students in Shiraz. 6th National Congress on Family Pathology. Tehran/Iran: Shahid Beheshti University. (In Persian).
- Zareeian H. (2020). Infographic design of heroism model in Iranian sports. Available at: <https://ssrc.ac.ir/pazhuheshi/fa/news/397>
- Izadi Tame A, Borjali A, Delavar A, Eskandari H. (2010). Comparison of the image of patience and

عبارت دیگر ، می توان با تقویت رفتار اخلاقی و صبر و توجه به مولفه های آن ها، موفقیت در ورزش را در ورزشکاران افزایش داده و آن ها را در رسیدن به اهداف یاری کرد.

عدم وجود پیشینه ی کافی، محدودیت عمده ی پژوهش حاضر بوده است که گاه تبیین یافته ها را مشکل می سازد. بدین جهت پیشنهاد این پژوهش، انجام مطالعات گسترده تر در رابطه با نقش تعدیل گر صبر در سازه های شناختی، عاطفی و رفتاری در جهت پیشرفت و موفقیت در ورزش است. انجام چنین پژوهش هایی راهگشای پیشنهادهای عملی برای کاربردی یافته ها و بسط نظری و مفهوم سازی در این حوزه خواهد شد. هم چنین، پیشنهاد می شود که پژوهش های حاضر با نمونه های متفاوت و رشته های گروهی و انفرادی بررسی گردد.

نتیجه گیری

کسب موفقیت و عملکرد مطلوب ورزشکاران در مسابقات ورزشی از موضوعاتی است که بیشترین توجه سازمانهای متولی ورزش در کشورهای مختلف را به خود معطوف کرده است. بی شک برای موفقیت در ورزش تنها ممارست و تمرین های فیزیکی کافی نیست بلکه هوش، شخصیت و مهارت های مقابله ای در این راستا از اهمیت زیادی برخوردار است. بر اساس یافته های پژوهش حاضر اخلاق مداری نیز در زمره مولفه هایی قرار دارد که موفقیت در ورزش را تحت تاثیر قرار می دهد. اگر ورزش را به عنوان یک پیشه و حرفه در نظر بگیریم اخلاق ورزش گونه‌ای، اخلاق حرفه‌ای است. به تعبیر دیگر همانطور که ما در پزشکی، مهندسی، تجارت و اقتصاد نیاز به پیروی از هنجارهایی داریم، ضرورت پیروی از هنجارها در اینجا هم حس می‌شود. متأسفانه امروزه در ورزش مدرن که برگرفته شده از مکتب لیبرالیسم می باشد پول و سرمایه زیربنا و اخلاق رو بنا و ظاهری است و صرفاً اخلاق حرفه ای که استاندارد است برای تعیین رفتار افراد و گروه ها موضوعیت دارد. در مدل ورزش قهرمانی و حرفه ای که امروزه به صنعت ورزش تبدیل شده است همانند مکتب مکرانتیلیسم، اصالت بر منفعت و سود بیشتر است. با توجه بر حاکم بودن فلسفه برد (برد به معنای همه چیز) و یا ایده آل افلاطونی که در آن ورزشکار و تیم برنده ستایش می شود، غایت در این مدل قهرمان شدن است نه چیز دیگر و اصالت با ورزشکار و یا تیم برنده است. در این راه همانند سیاست ماکیاولی هنگامی که هدف وسیله را توجیه می کند همه چیز از جمله اخلاق قربانی فلسفه برد و اصالت منفعت خواهد شد.. این در حالیست که آشنا کردن قهرمانان به نتایج خوب رفتار اخلاقی، تبلیغ از طریق مطبوعات و رسانه ها، حضور روانشناس در تیم های ورزشی می تواند باعث تقویت مهارت های مقابله ای ، صبر و خود کنترلی در ورزشکاران شده و احتمال موفقیت آنان را افزایش دهد.

ملاحظه های اخلاقی

- Journal of Sport Management; 11(22):201-209. (In Persian).
15. Mandali Zadeh Z. (2020). Designing a model for institutionalization of ethics in sport. *Ethics in science and Technology*; 15(4):147-154. (In Persian).
  16. Khodami S. (2015). Designing model ethical behaviors employees by emphasis the role ethical valuables organization. *Ethics in Science and Technology*; 10(1). (In Persian).
  17. Froghpour H, Sabounchi R, Paktinat Z. (2011). The expansion recognizing and psychosomatics moral behavior in sport championship country. *Research in Sports Life Sciences*; 1(2): 83-89. (In Persian).
  18. Ravagh M. (2015). The role of patience in the spiritual health from Quran and Islamic traditions of view.
  19. Hosseinsabet F, Ataei H. (2016). The relationship between spiritual intelligence and patience and perceived stress in undergraduate students. *Journal of Research on Religion & Health*; 2(1):26-33 (In Persian).
  20. Razmzan Z. (2011). Investigating the relationship of patience components and resilience with spiritual transcendence among university students of Shiraz University. [Ph. D thesis]. Shiraz /Iran: Shiraz University. (In Persian).
  9. Kalantari S. (2012). The comparison of facets of mindfulness and patience among patients with major depression, generalized anxiety disorder and normal individuals. [Ph. D thesis]. Shiraz /Iran: Shiraz University. (In Persian)
  10. Keyhanfar R. (2010). Investigating relationships between patience and coping strategies among Shiraz university students. [Ph. D thesis]. Shiraz /Iran: Shiraz University. (In Persian)
  11. Baneshi F. (2010). The relationship between patience and global health among female and male Shiraz university students. [Ph. D thesis]. Shiraz /Iran: Shiraz University. (In Persian).
  12. Williamson GM, Schulz R. (1992). Physical illness and symptoms of depression among elderly outpatients. *Psychological Aging*; 7: 343- 51.
  13. Khormaei F, Farmani, A, Soltani E. (2019). The patience scale: instrument development and estimates of psychometric properties. *Educ. Meas.*; (in press). (In Persian).
  14. Aedi H. (2015). Predicting the employees job satisfaction based on ethical behaviors managers in Kermanshah office of sports and youth affairs.